

Onderwerp: Vraagstukken regionale grondstoffenvisie

<i>Raadsvergadering</i>	29 oktober 2020, agendapunt .. - zie apart besluitblad -
<i>Datum raadsvoorstel</i>	..
<i>Bijlage(n)</i>	4
<i>Zaaknummer</i>	Z.139918 / D.1076655
<i>Behandeld in commissie</i>	Fysiek Domein 7 oktober 2020, agendapunt ..
<i>Portefeuillehouder</i>	wethouder G. Rebel
<i>Informatie bij</i>	Eelco Weyland
<i>E-mail / telefoonnummer</i>	e.weyland@huizen.nl / (035) 528 16 25

Voorstel

Richting geven aan de uitwerking van een aantal aan de in ontwikkeling zijnde regionale grondstoffenvisie verbonden vraagstukken, waarbij:

- Een ontwikkelperspectief (verder aangeduid als ontwikkelperspectief B) wordt gekozen, waarbij primair wordt gestuurd op duurzaamheidsprestaties van de afzonderlijke afvalstromen, afgezet tegen de kosten en gewenste dienstverlening waarbij ook maatschappelijke meerwaarde wordt meegewogen, en secundair wordt gestuurd op het percentage afvalscheiding.
- De keuze tussen bronscheiding of nascheiding van PMD (plastic, metalen en drinkpakken) wordt afgewogen in 2022, op basis van de actuele informatie op dat moment, en te koppelen aan de afloop of verlenging van het contract voor restafval.
- Op dit moment niet wordt gekozen voor invoering van Diftar (gedifferentieerde afvaltarieven) ter bevordering van de afvalscheiding.
- Wordt ingezet op koppelkansen en slimme verbindingen met andere thema's, zoals beschreven in het Startmemo Grondstoffenvisie en dit voorstel.

Toelichting op het te nemen besluit

Aanleiding

Het jaar 2020 is een schakeljaar voor de GAD. Het lopende programma Van Afval naar Grondstof (VANG) is tussentijds geëvalueerd en wordt afgerond. Samen met de gemeenteraden wordt nieuw beleid voor de toekomst ontwikkeld. Een nieuwe grondstoffenvisie is daar een onderdeel van.

In april 2020 heeft het portefeuillehoudersoverleg Milieu en Duurzaamheid het Startmemo Grondstoffenvisie vastgesteld (zie bijlage 2), waarover u per mededeling op 7 mei bent geïnformeerd. In het startmemo wordt de brede context, de scope en het wegingskader voor de nieuwe grondstoffenvisie geschetst, op basis waarvan randvoorwaarden en uitgangspunten zijn afgeleid voor de uitwerking van de grondstoffenvisie. De volgende stap in het proces is om de gemeenteraden van de zeven deelnemende gemeenten te vragen richting te geven in de beleidskeuzes die in dit traject gemaakt kunnen worden. Portefeuillehouders hebben afgesproken om met dezelfde vragen en met eenzelfde insteek het gesprek met de raden te willen voeren. Met dit voorstel leggen we de vraagstukken aan u voor.

Argumentatie

Diverse elementen van de afvalinzameling staan niet ter discussie en zullen in de komende jaren niet of weinig wijzigen. De gescheiden inzameling van de afvalstromen gft, glas en oud papier en karton is succesvol en kan worden voortgezet. Hetzelfde geldt voor een groot aantal gescheiden ingezamelde materialen en grondstoffen via de scheidingsstations. Het inzamelsysteem (en daarmee samenhangend de dienstverlening) met kliko's en ondergrondse containers blijft gehandhaafd en wordt verder uitgerold in de gemeenten waar de implementatie nog loopt.

De GAD blijft investeren in het up-to-date houden van de bedrijfsvoering en het borgen van de kwaliteit, bijvoorbeeld met betrekking tot de inrichting van de overslagfaciliteiten en de scheidingsstations. Er wordt voorlopig niet gekozen voor grote systeemwijzigingen en daarmee samenhangende investeringen, gelet op het nog niet uitgekristalliseerde rijksbeleid, de fase van de transitie waarin we ons bevinden en daarmee samenhangende gewenste flexibiliteit (zie ook het startmemo, pagina 6).

Een aantal vraagstukken vraagt nu wel om een afweging:

- Hoe wordt aangesloten bij beleid voor een circulaire economie? Vanuit deze context is de vraag niet 'of', maar 'op welke wijze' de gemeenten de weg naar de circulaire economie willen inzetten, binnen de aan de Regio overgedragen taak voor inzameling van huishoudelijk afval. Welke weg past het beste bij onze regio, bij de huidige stand van zaken en bij onze inwoners? Dit is het belangrijkste vraagstuk dat nu wordt voorgelegd. Dat gebeurt aan de hand van twee ontwikkelperspectieven.
- Bron- of nascheiding van PMD. Dit is meer een uitvoeringsaspect, maar het onderwerp leeft zowel bij het bestuur, de politiek als de inwoners.
- De toepassing van een systeem van gedifferentieerde tarieven voor afvalinzameling (Diftar). Deze vraag is vooral relevant als gekozen wordt voor het huidige ontwikkelperspectief dat uitgaat van primaire sturing op vermindering van restafval.
- De meerwaarde van koppelkansen met andere thema's, bijvoorbeeld werkgelegenheid.

In bijlage 1 zijn deze vier vraagstukken nader beschreven. Bij de vraagstukken zijn de consequenties en effecten van elke keuze vermeld. Elke keuze heeft effect op drie aspecten: duurzaamheid (is de keuze toekomstbestendig, wat is de milieu-impact en maatschappelijke meerwaarde), dienstverlening (wat gaat er door deze keuze veranderen voor onze inwoners) en kosten. Daarnaast is gekeken naar de effecten van de keuze op de sturingsmogelijkheden en welke ontwikkelstrategie bij de keuze hoort.

Na elk vraagstuk is het advies (ofwel de voorkeursrichting) van het regionale portefeuillehoudersoverleg Milieu & Duurzaamheid vermeld. Ons college heeft deze adviezen overgenomen.

Bij de vraagstukken is de volgende aanvullende informatie beschikbaar:

- Bijlage 2: Startmemo Grondstoffenvisie
- Bijlage 3: Wettelijk kader en externe factoren
- Bijlage 4: Rapportage verdiepend onderzoek, uitgevoerd door bureau KplusV, naar:
 - welke investeringen in het kader van het lopende VANG-programma worden uitgevoerd en welke niet, in afwachting van de nieuwe grondstoffenvisie;
 - effecten en consequenties van Diftar op o.a. de kwaliteit van de ingezamelde grondstoffen (vervuilingsgraad), de openbare ruimte en de kosten;
 - de effecten van stoppen met bronscheiding van PMD, onder andere op kosten en baten, aanpassingen in de bedrijfsvoering, doelstellingen, keuzes in relatie tot het huidige contract voor restafval en de beschikbaarheid van contracten bij nascheiding.

Geheimhouding

Niet van toepassing.

Toegankelijkheid

Niet van toepassing.

Alternatieven

Elk van de keuzes uit bijlage 1 kent een alternatief dat daarin nader is uitgewerkt.

Uitvoering inspraak en participatieverordening

De bij de gemeenteraden opgehaalde input zal in de nieuwe grondstoffenvisie uitgewerkt worden. In de uitwerking zullen ook de inwoners geconsulteerd worden via de bestaande klankbordgroep GAD.

Beslistermijn

Niet van toepassing.

Financiële paragraaf

Waar dit van toepassing is, zijn de kosteneffecten in bijlage 1 genoemd en door Bureau KplusV verder uitgewerkt in hun rapportage (bijlage 4). In de uitwerking van de grondstoffenvisie zal in kaart worden gebracht wat dit betekent voor de reeds geplande investeringen vanuit VANG. De verwachting is dat het grootste deel van deze investeringen ook bij gewijzigd beleid relevant blijft.

Overige Raadsinformatie

Bevoegdheid

De inzameling van huishoudelijke afvalstoffen is een aan de Regio Gooi en Vechtstreek overgedragen taak. Het Algemeen bestuur van de Regio besluit over het beleid met betrekking tot de inzameling. Op grond van de Gemeenschappelijke Regeling Regio Gooi en Vechtstreek hebben raden de gelegenheid tot het indienen van een zienswijze met betrekking tot dit beleid.

Collegeprogramma

Dit voorstel sluit aan bij artikel 3.10 uit het collegeprogramma (hergebruik van grondstoffen).

Begroting

Dit voorstel heeft betrekking op het programma Ruimtelijke en economische ontwikkeling.

Eerdere besluiten

Niet van toepassing.

Voorgescreven procedure

Nadat de opgehaalde input is verwerkt en bewoners zijn geconsulteerd, zal begin 2021 aan de gemeenteraden gevraagd worden om een zienswijze te geven op de concept-grondstoffenvisie. Vaststelling van de visie door het Algemeen Bestuur van de Regio volgt dan in het voorjaar van 2021. Zie tevens de onderstaande planning.

4 december 2020	PFHO	Bespreken opbrengsten raadsconsultatie en richting geven voor visie
half jan 21	PFHO / colleges	Vrijgeven concept visie voor zienswijzen
jan/feb 21	Raden	Zienswijzenprocedure op concept visie
feb./maart 21	PFHO	Adviseren op definitieve visie
maart/april 21	Algemeen Bestuur regio	Vaststellen definitieve Grondstoffenvisie

Kader- en beleidsnota's

Zie hiervoor bijlage 3.

Evaluatie

Niet van toepassing.

Bijlagen

1. Startmemo Grondstoffennisie.
2. Uitwerking vraagstukken en advies portefeuillehoudersoverleg.
3. Wettelijk kader en externe factoren.
4. Onderzoeksrapport KplusV.

Burgemeester en wethouders,

De secretaris

De burgemeester

Advies raadscommissie

[in te vullen door raadsgriffier]